

Силабус курсу

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ І ХОРЕОГРАФІЯ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітня програма 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна

Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу
Рік навчання: 1 рік, семестр 1, 2
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська

Керівники курсу

к.п.н, доц. **Водяна Валентина Олександрівна**

асистент каф. музикознавства та методики музичного мистецтва **Щур Людмила Богданівна**

Контактна інформація: vvodyana@gmail.com, +380984508804

luckiness956@gmail.com, +380975462779

Опис дисципліни

Дисципліна «Культурно-мистецькі програми» спрямована на досягнення здобувачами таких результатів навчання: засвоєння всебічних знань основних концептуальних положень організації культурно-мистецьких програм, понять і термінів, які відносяться до культурно-просвітницької діяльності в освітній та соціокультурній сфері; володіння системою знань, вмінь і навичок, необхідних для організації і проведення різних за видами тематичних культурно-мистецьких заходів, укладення сценаріїв, концертів, свят, конкурсів, фестивалів тощо; володіння методикою збору та упорядкування матеріалів, необхідних для підготовки культурно-мистецьких програм; володіння необхідними навиками формування та керівництва творчими колективами для постановки культурно-мистецьких заходів; оволодіння основами хореографічної та виконавської майстерності, основними знаннями хореографічної лексики і термінології класичного та народного-сценічного танцю, елементарної хореографічної культури, художньо-творчого мислення, ознайомлення їх із здобутками національного і світового хореографічного мистецтва; рухової активності та естетичного ставлення до хореографічного мистецтва загалом.

Навчальний контент

№	Тема	Результати навчання
	Модуль 1 Культурно-мистецькі програми	

1	Тема 1. Основні теоретичні і методичні положення організації культурно-мистецьких програм	Знати сутність та визначення поняття культурно-мистецької програми та культурно-мистецькі заходи; структуру, зміст та основні завдання курсу; орієнтуватися у місці даної проблеми у науковій психолого-педагогічній літературі; осмислювати стан, проблеми, перспективи та роль художньо-естетичного виховання дітей та молоді у навчальних закладах різного типу.
2	Тема 2. Загальні вимоги до методики написання сценаріїв	Знати і розуміти основні положення сценарію як докладного літературного викладу змісту тематичного культурно-мистецького заходу; етапи роботи над сценарієм; осмислення теми і ідеї сценарію. Володіти методикою збору та упорядкування матеріалів для культурно-мистецького заходу. Уміти осмислювати форму, логічної перспективу і загальну драматургію. Знати класифікацію концертів від кількості виконавців або об'єднання жанрів в одній програмі; основні принципи укладання програми концертів. Володіти вмінням укладати програми свят як об'єднання декількох різного типу культурно-мистецьких заходів. Знати особливості організації і проведення конкурсів і фестивалів.
3	Тема 3. Основні принципи організації роботи над постановкою тематичних культурно-мистецьких заходів: специфіка проведення їх у школі та у молодіжних колективах, спілнотах і організаціях	Вміти використовувати монтаж як важливий прийом при укладанні тематичних культурно-мистецьких заходів, укладати постановочний план та монтажний лист. Мати знання основних принципів формування тимчасового творчого колективу для постановки культурно-мистецьких заходів. Знати функції режисера-постановника як головної фігури у постановці тематичних культурно-мистецьких заходів; режисерсько-постановочної групи, її складу. Знати особливості укладання репетиційного плану, етапи репетиційного процесу, технічні монтувальні репетиції, їх проведення.
4	Тема 4. Роль та завдання ведучого культурно-мистецьких заходів	Вміти аналізувати складові елементи комунікаційного процесу, визначити джерела і носії інформації та їх роль в комунікаційному процесі.
5	Тема 5. Свята, в основі яких події та дати шкільного життя	Знати передумови виникнення професії ведучого, функції та основні вимоги до ведучого культурно-мистецьких заходів. Орієнтуватися у специфіці образу конферансьє, його функціях, спільних рисах ведучого і конферансьє та відмінностях і специфічних рисах ведучого. Володіти секретами створення ведучим власного сценічного образу.

6	Тема 6. Організація дитячого та молодіжного дозвілля	<p>Осмислювати пізнавальне та виховне спрямування організованого дозвілля.</p> <p>Знати вимоги до складання сценаріїв та проведення вечорів відпочинку в школі розважальних програм, класних (родинних) свят.</p> <p>Уміти врахувати психо-фізіологічні характеристики та віковий склад учасників при організації дозвілля.</p>
7	Тема 7. Тематичні культурно-мистецькі заходи в основі яких державні свята, історичні дати, ювілеї визначних діячів науки, культури, мистецтва, спорту	<p>Вміти формувати календар державних, історичних свят та пам'ятних дат.</p> <p>Знати норми використання державної символіки під час проведення культурно-мистецькі заходів, особливості використання документальних матеріалів у сценаріях культурно-мистецьких заходів присвячених історичним святам, ювілеям визначних діячів науки, культури, мистецтва, спорту та пам'ятним датам. Вміти створювати художньо-драматургічні прийоми для мистецького втілення документальних матеріалів.</p>
8	Тема 8. Культурно-мистецькі заходи, приурочені до відзначення релігійних свят	<p>Знати загальну характеристику релігійних рухомих і нерухомих свят. Розуміти символіку релігійної атрибутики, її зміст і використання у культурно-мистецьких заходах.</p> <p>Осмислювати специфіку проведення релігійних свят з різноконфесійним контингентом.</p>
9	Тема 9. Техніка мовлення. Основні орфоепічні правила української мови. Дихання – один із розділів техніки мови	<p>Володіти технікою мови, правильним диханням, постановкою голосу, чіткою виразною дикцією, мовною культурою.</p>
10	Тема 10. Методика роботи над прозовим та віршованим текстом. Принципи створення літературної композиції і монтажу.	<p>Знати: етапи роботи читця над художнім твором, принципи побудови літературної композиції, вимоги до літературного монтажу та komponування тексту</p> <p>Володіти інтонацією, логічною виразністю мови, логічною паузою, мовним тактом, логічним наголосом, мелодичним голосоведенням у поетичному та прозовому текстах, темпом мовлення.</p>

Модуль 2 Хореографія

11	Тема 11 Вступ до курсу «Хореографія»	<p>Знати: визначення поняття «хореографія»; класифікацію видів хореографічних занять; правила поведінки в хореографічному залі та правила техніки безпеки життєдіяльності; вимоги до репетиційної форми; уклін.</p>
----	--------------------------------------	---

12	Тема 12 Колективно-порядкові вправи	Знати особливості постановки корпусу, рук, ніг, голови під час виконання ритмічних вправ; характеристику особливостей виконання перебудов у малюнках: коло; колона; шеренга; інтервал; види поворотів; види маршрування.
13	Тема 13. Походження та розвиток хореографічного мистецтва	Знати: джерела та шляхи розвитку хореографічного мистецтва; вплив географічних, історичних умов на розвиток хореографічного мистецтва; видатних майстрів класичного танцю (А. Ваганова, Т. Березова) та їх внесок у розвиток класичного танцю.
14	Тема 14. Основні вимоги постави	Знати: особливості виконання виворотності, її естетичні функції; значення гнучкості, її розвиток та особливості; апломб, роль тулубу, рук, ніг, голови у вихованні апломбу; характерні ознаки синтезу музики та хореографії.
15	Тема 15. Основні поняття класичного танцю	Знати: генезу та еволюцію термінології класичного танцю; особливості постанови корпусу, рук, ніг, голови; виконання позиції ніг – I, II, III, V та позиції рук – підготовче положення I, II, III; demi-plie, grand-plie; battement tendu; battements tendu jete.
16	Тема 16. Класичний екзерсис біля станка	Знати: основні вимоги та завдання класичного екзерсису; послідовність побудови комбінацій вправ класичного екзерсису із урахуванням раціональності м'язового навантаження; значення вправ для розвитку рухливості стопи.
17	Тема 17. Повільні та широкі вправи	Знати: характерні особливості пластичності та музичальності (заповнення рухами) під час відповідного музичного супроводу; техніку виконання port de bras та комбінації цих вправ біля станка; точність виконання rond de jambe par terre, сутність понять en dehors та en dedans.
18	Тема 18. Швидкі та жваві вправи	Знати: техніку виконання найпростіших стрибків; chandement depied (стрибок з обох ніг), echappe, pas, sissonne, pas, sissonne simple; техніку виконання grand battement jete біля станка.
19	Тема 19. Елементи народно-сценічного танцю	Знати: історичні, географічні, соціально-політичні передумови розвитку українського народного танцю; стильові особливості українських народних танців, їх характеристику та назви.
20	Тема 20. Композиція	Вміти самостійно створювати власні (групові, парні, сольні) танцювальні постановки (етюди, композиції) на основі вивченого матеріалу.

Літературні джерела

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч.посібник. – Львів: Світ, 2001. – 240 с.
2. Аксенов В. П. Искусство художественного слова. М.: Искусство, 1954.
3. Ардов В. Е. Разговорные жанры эстрады и цирка. М.: Искусство, 1968.
4. Артоболевский Г. В. Художественное чтение. М.: Просвещение, 1978.
5. Бабич Н. Д. Основы культуры мовлення. К.: Світ, 1990.
6. Бабіч Л.В., Кондратенко Г.М. Основы педагогічної майстерності: Навчальний посібник для студентів педагогічних університетів. – Херсон: Айлант. 2002. – 81 с.
7. Баженов Н. М., Черкашин Р.А. Выразительное чтение. – Х., 1960.
8. Базарова Н. П. Классический танец. Л.: Искусство, 1975. 181с.
9. Базарова Н. П., Мей В. П. Азбука классического танца. Л.: Искусство, 1983. 207с.
10. Ваганова А. Я. Основы классического танца. СПб.: Лань, 2002. 192с.
11. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. К.: Мистецтво, 1996. 494 с.
12. Василенко К.Ю. Український танець. К.: ІПК ПК. 1997. 282с.
13. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю. К.: Музична Україна, 1990. 149с.
14. Виховна робота в закладах освіти України. Зб. Нормативних документів та методичних рекомендацій з питань організації виховної роботи. – К.: ІСДО, 1995
15. Гнутель Я. Б. Ази виховання: світоглядні поняття. Посібник для педагогів, учнів та батьків. – Тернопіль: «Астон», 2000
16. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. К., 1963. 235 с.
17. Гуменюк А. І. Українські народні танці. К.: Наукова думка, 1969. 360 с.
18. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ: Навчальний посібник. (2 видання). – К.: Дакор, 2006. – 252 с.
19. Зайцев Є, Колесниченко Ю. Основы народно-сценічного танцю: Навч. посібн. для вищ. навч. закл. культ. і мист. I–IV рівнів акредитації. Вид.2–е, доопрацьов. і доп. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 416 с.
20. Значення рук в класичному танці: Метод. рек. / Укл. Т. Л. Ахекян. К.: 2001. 22с.
21. Капська А. Й. Педагогіка живого слова. Навчально-методичний посібник. К.: ІЗМН, 1977.
22. Кнебель М. О. Слово в творчестве актера. М.: ВТО, 1970.
23. Коваль А. П. Культура української мови. К.: Наукова думка, 1964.
24. Козлянинова И. П. Орфоэпия в театральной школе. М.: Просвещение, 1967.
25. Костровицкая В. С. 100 уроков классического танца. Л.: Искусство, 1972. 239с.
26. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навчально- методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Вид. 4–е, переробл. й доповн. Тернопіль: ТзОВ «Тернограф», 2015. 116 с.; іл.
27. Ленська Т. Г. Методичні основи хореографії: метод. посіб. Кам'янець-Поділ. держ. ун–т. Кам'янець-Поділ., 2007. 80 с.
28. Педагогічні інновації у сучасній школі / за ред. Єрмакова І. Г. – К., 1994
29. Предслович Л. Обладнання сцени та оформлення вистави. – К., 1956
30. Ремез О. Я. Мізансцена – мова режисера. – К.: «Мистецтво», 1970
31. Савкова З. В. Как сделать голос сценическим. М.: Искусство, 1975.
32. Саричева Е. Ф. Сценическая речь. М.: Искусство, 1955.
33. Сокирко Л. Г. Слово актера. К.: Мистецтво, 1971.
34. Станиславский К.С. Работа актера над собой. Собр. Соч. В 3–х томах. М.: Искусство, 1954.
35. Термінологія класичного танцю: Метод. рек. / Укл. Т. М. Чурпіта. К: КНУКіМ, 2002. 18 с.
36. Тимофеев Л.И. Основы теории литературы. М.: Учпедгиз, 1959.

37. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. К.: Альтерпрес, 2005. 324 с., іл.
38. Щербакова Г. А. Концерт і його ведучий. – М., 1974

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-15 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-10): опитування під час занять тести, завдання, обговорення питань	30
Модуль 2 (теми 11-20): опитування під час занять, постановка власних танцювальних етюдів, практичні завдання, обговорення питань	30
ІНДЗ – індивідуальна письмова робота	20
Залік, підсумковий контроль (теми 11-20) – практичні завдання	20
Всього	100

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) навчально-методичний комплекс (лекційний матеріал, завдання для практичних занять, тести, тематика ІНДЗ, завдання для модульного контролю);
- 2) електронний навчально-методичний комплекс у системі MOODLE.